

Plan mot kränkande behandling

Mjösunds förskola

Ansvarig rektor: Anna-Karin Lundin

Bitr. rektor: Helena Näslund

Giltighetstid: 2024-01-01 – 2025-01-01

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en plan mot kränkande behandling är att barn ska skyddas mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande årsplan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

Vision: *”Att låta barnen utvecklas i en kreativ miljö som utmanar till lärande”.*

Förskolans verksamhet ska genomsyras av att barn är olika, men lika mycket värda. Barn och föräldrar ska med glädje och förväntan kunna gå till en utbildning präglad av trygghet, respekt och ansvar. Vi tror på det goda mötet, oavsett om det är barn, föräldrar eller kollegor vi möter. Förhållningssättet ska vara positivt, respektfullt och lösningsinriktat. Förskolan är en demokratisk mötesplats där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet och där vi tillsammans tar ansvar för en hållbar utveckling.

Återkommande insatser som vi har arbetat med: Vi har arbetat med att förändra miljöerna. Vi har organiserat pedagogerna med tydligare ansvarsfördelning över dagen. Vi fortsätter med vårt arbete med att lyfta fram och fokusera på barnens styrkor, intressen och förmågor. Vi delar in barnen i mindre grupper. Vi använder oss av Aktivitetskort, arbetar med ett temainriktat arbetssätt. Värdegrundsmaterialet: Kompisböckerna är ett återkommande inslag på hösten i vårt arbete. Vi introducerar nya pedagoger i likabehandlingsplanens innehåll. Vi blir bättre och bättre på att sprida ut oss både inomhus och utomhus. Vi förstärker goda handlingar och bra kamratskap.

3. Kartläggning av risker

Risk/riskområde	Underlag som identifierat risk	Antagande om orsak
Utomhus/gården	Pedagogers observation/ dokumentation av kartläggning av gården.	För många barn på samma plats. Stor yta för pedagoger att vara på.
Skogsdungen	Pedagogers observation/ dokumentation av gården.	Det kan vara många barn på liten yta. Platsen ligger lite längre bort på gården. När pedagoger inte finns nära barnen.

Inomhus	Pedagogers observation/dokumentation av verksamheten.	Barnen sprider ut sig och pedagoger behöver vara på olika ställen. Många barn på liten yta.
Övergångar mellan aktiviteter	Pedagogers observation/dokumentation av verksamheten.	När pedagoger inte alltid finns nära barnen. För många barn på samma ställe.

4. Utvärdering av genomförda insatser

Planerad insats	Resultat av insatsen	Utvärdering av insatsen
Pedagoger fortsätter att fördela sig och vara rörlig, över hela gården och finns nära barnen som ett stöd i leken.	Färre konflikter när pedagog finns närvarande som stöd. Pedagoger blir ett stöd för barnen innan konflikt.	Insatsen ger ett gott resultat där tryggheten stärks.
Gemensamt arbete med kompisböcker.	Barnen använder strategier, tex. Stopp/tecknet för stopp, som alla känner till. De hjälper varandra.	Barnen får samma verktyg som ”att vara kompis” som alla känner igen, vilket underlättar i barnens förståelse och samspel. Barnens förmåga se och ta tillvara på varandras olikheter har utvecklats.
Pedagog behöver vara närvarande vid grinden/hörnet av staketet eftersom de yngre barnen ofta springer dit.	Pedagogstöd motverkar konflikt.	Barn springer till grinden/hörnet av staketet när andras föräldrar kommer. Vi behöver locka barnen till en annan aktivitet.
Uppföljning och utvärdering kommer att ske fortlöpande via reflekterande samtal inom personalgruppen. Även barnens reflektioner tas tillvara.	Dokumentationer saknas.	Har inte funnits tid avsatt på Apt, när alla är samlade. Behöver en tydlig struktur.

5. Handlingsplan: mål och åtgärder

Mål med åtgärden	Konkreta åtgärder	Effekter som vi vill uppnå med åtgärden	Hur uppföljningen ska ske. Ansvarig för åtgärden
Att barnen får möjlighet att lyckas vid övergångar.	Organisera så att övergången sker i mindre grupp av barn, tillsammans med pedagog. Förbered inför en övergång. Ta vara på och uppmuntra barn till att hjälpa varandra och vara en god kamrat.	Att barnen lyckas och att olikheter tas tillvara.	Uppföljning och utvärdering vid reflektionstiden på varje avdelning. 2 ggr/termin gemensamt på förskolan.

Att hela förskolan och dess gård är en rolig, spännande och utmanande miljö för lek och aktivitet.	Tillföra material för lek och undersökande utifrån barnens intresse i flera lärmiljöer så att barnen kan dela upp sig och leka i mindre grupper. Pedagogstöd genom delaktighet innan konflikter sker.	Lek och lärande för alla barn i positiva sammanhang.	Uppföljning och utvärdering vid reflektionstiden på varje avdelning. 2 ggr/termin gemensamt på förskolan.
Att pedagogerna är medvetna om sin roll och sitt ansvar som förebild.	Pedagoger finns nära barnen och ger stöd i leken, när och där, det behövs.	Barnen ska bli stärkta, våga prova nytt och känna att de lyckas.	Uppföljning och utvärdering vid reflektionstiden på varje avdelning. 2 ggr/termin gemensamt på förskolan
Att barn och vuxna bemöter varandra med respekt.	Fortsätta att arbeta med vår värdegrund med hjälp av kompisböckerna och ge barnen verktyg för att lyssna på varandra, samspela och ta tillvara på varandras olikheter.	Barnen lyssna på varandra och får förståelse för mina egna och andras tankar och handlingar under hela dagen.	Uppföljning och utvärdering vid reflektionstiden på varje avdelning. 2 ggr/termin gemensamt på förskolan

6. Delaktighet

Omfattningen av barnens deltagande anpassas efter deras intressen och mognad. Vi lyssnar in barnens tankar och idéer när vi ska iordningsställa lekmiljöer och material i vårt temainriktade arbetssätt. Barnen samspelar och gör överenskommelser i den mån de kan och med stöd av pedagog. Vi skapar regler tillsammans, vi hjälper/påminner/stöttar varandra vid konfliktlösning.

7. Förankring

På Apt får pedagogerna en uppstart, inför kommande arbete, genom att arbeta med Mål och åtgärder. Uppföljning/utvärderings dokument kommer att finnas tillgänglig i vår drive, så att det blir ett levande dokument. Barnen kommer att vara delaktig genom samtal/reflektioner och arbetet med kompisböckerna. Vårdnadshavare informeras kring vårt förebyggande arbete och har tillgång till planen via hemsidan.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när barn kränker barn.

- Den som får vetskap om en händelse kontaktar rektor.
- Genomgång av faktainsamling.
- Kontaktar vårdnadshavare.
- Anmälan görs vid behov i Stella.
- Rektor är ansvarig för kartläggning/utredning.

- Upprätta tid för uppföljning och utvärdering.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar barn

- Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets vårdnadshavare.
 - Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.
-

Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet, det vill säga tillhörande kvinnligt eller manligt kön. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

- Könsöverskridande identitet eller uttryck

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

- Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Skolan/förskolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- Religion eller annan trosuppfattning

Skolan/förskolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddhism, ateism eller agnosticism.

- Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller begåvningsmässiga och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel- och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. *Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.*

- Sexuell läggning

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom att likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekats tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet *sexuella trakasserier* innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Anm.: Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan till exempel ske genom skolans regler, undervisning och läroböcker.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

